

JURIST
FORBUNDET

Dommerforeningen

Domstoladministrasjonen
v/saksbehandler Hilde Wahl moen

Deres referanse: 21/663

Sendes kun elektronisk:
(postmottak@domstoladministrasjonen.no)

Oslo, 19. mai 2021

Høringsuttalelse - Rettssted for Hålogaland Lagmannsrett i Finnmark lagsogn

Dommerforeningen viser til høringsnotat fra Domstoladministrasjonen om rettssted for Hålogaland lagmannsrett i Finnmark lagsogn.

Dommerforeningen slutter seg til at det er behov for å etablere et fast rettssted for Hålogaland lagmannsrett i Finnmark.

Vi er kjent med at lagmannsretten i dag behandler et ganske lite antall ankesaker i Finnmark, og at de fleste flyttes til Tromsø. Av tall har vi funnet at lagmannsretten i 2020 behandlet til sammen 10 sivile og 31 straffesaker fra tingretter i Finnmark. Av disse ble 4 saker avholdt i Finnmark. Høyesteretts ankeutvalg uttalte i HR 2020-1913-U at det er uheldig at Hålogaland lagmannsrett ikke har fast rettssted i Finnmark og at det er problematisk at meddommere fra Finnmark langt på vei utelukkes fra å gjøre tjeneste fordi lagmannsretten ikke har fast rettssted eller egnede lokaler der.

Dommerforeningen vil fremholde at det sentrale ved etablering av rettssted bør i første omgang være å slutte seg om en lokasjon. Dette av hensyn til synlighet og tilrettelegging av fasiliteter.

Ved vurdering av lokalisering er det viktig for Dommerforeningen å fremheve at den samiske dimensjon ivaretas. Denne skal ivaretas av alle domstoler. Hålogaland lagmannsrett har som del av forvaltningsområdet for samisk språk et særlig ansvar for å ivareta den samiske dimensjon. Hålogaland lagmannsrett skrev i tidligere høringsuttalelse om spesialisering i samiske saker:

Grunnloven og internasjonale forpliktelser medfører at domstolene og dommerne i den enkelte sak må ha kompetanse om samerett, samisk rettskultur og samfunnsliv. Dette følges opp i NOU 2020:11 hvor det blant annet fremgår at plikten til å sikre den

samiske befolkningen domstolsbehandling av høy kvalitet påhviler alle domstoler. Hele Norge er omfattet av Sametingets valgkretser, og det finnes samiske barn i alle fylker med rett til språk og kultur. Behovet for tolk, oversettelser eller særlig sakkyndighet kan oppstå i alle saker som involverer samiske parter eller berører særlige samiske interesser, og samerettslige problemstillinger kan oppstå på alle rettsområder. Alle domstoler har dermed et ansvar for å sikre at dommere har kunnskap om det samiske folkets særtrekk, samiske sedvaner og sentrale elementer i samisk kultur. Kommissjonen anbefaler at domstoler som har et stort nok sakstiltfang av saker som berører samiske interesser, tar i bruk moderat spesialisering som et virkemiddel for å bygge kompetanse om samiske språk, rettstradisjoner, kultur og samfunnsliv.

Dommerforeningen slutter seg til høringsuttalelsen. Forvaltningsområdet for det samiske språk dekker et stort geografisk område. I og med siste strukturendring i tingrettene er også det samiske språkområdet delt mellom Vest Finnmark og Indre og Østre Finnmark tingrett hvor bl.a. Porsanger ble en del av nye Vest Finnmark tingrett. I en oversikt over antall personer i samemanntallet for 2019 fremkommer at de fire største kommune er Tromsø, Kautokeino, Alta og Karasjok.

Dommerforeningen er derfor av den oppfatning at uansett geografisk plassering i Finnmark vil og skal den samiske dimensjon ivaretas, og dette vil sikre større deltakelse av meddommere fra Finnmark.

Det er videre viktig å fremheve at det er kun en trekningskrets av meddommere fra Finnmark slik at heller ikke dette bør være avgjørende for plassering av nytt rettssted.

Dommerforeningen vil på linje med Hålogaland lagmannsrett slutte seg til at en ny lokalisering bør legges til Alta. Bakgrunnen for dette er at Alta er et knutepunkt i Finnmark og er lettest tilgjengelig både for reisende fra andre fylker og internt i Finnmark. Det er regionen med vekst i Finnmark, har størst hotellkapasitet og pr i dag eneste sted hvor Hålogaland lagmannsrett ikke har andre alternativer enn å leie lokaliteter på hotell. En plassering av rettssted i Alta vil av hensyn til både rettens aktører og andre aktører være langt mindre ressurskrevende enn hva en plassering i Tana vil innebære.

Med vennlig hilsen

Kirsten Bleskestad

Leder av Den norske Dommerforening

Knut Rye-Holmboe

styremedlem/tingrettsdommer